

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 834/2025
09.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Слободана Велисављевића и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због три кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 3. у вези става 1. Кривичног законика у вези члана 181. став 2. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног – адвоката Предрага Томовића и адвоката Драгана Михајловића, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину К бр.94/20 од 13.09.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.107/2025 од 01.04.2025. године, у седници већа одржаној дана 09. јула 2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Предрага Томовића и адвоката Драгана Михајловића, поднети против правноснажних пресуда Основног суда у Неготину К бр.94/20 од 13.09.2024. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.107/2025 од 01.04.2025. године у односу на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) Законика о кривичном поступку, док се исти захтеви у осталом делу, одбацују као недозвољени.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину К бр.94/20 од 13.09.2024. године окривљени АА оглашен је кривим због извршења три кривична дела недозвољене полне радње из члана 182. став 3. у вези става 1. у вези члана 181. став 2. Кривичног законика, па пошто су му за свако извршено кривично дело утврђене појединачне казне затвора у трајању од по шест месеци, окривљени је на основу одредаба чланова 60. и 63. КЗ осуђен на јединствену казну затвора у трајању од једне године и четири месеца, у коју му је урачунато време проведено у притвору од 12.11.2017. године до 29.11.2017. године.

Истом пресудом, окривљени је обавезан да суду на име паушала плати износ од 40.000,00 динара, у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом

принудног извршења. Окривљени је обавезан и да Основном јавном тужилаштву у Неготину и Основном суду у Неготину плати трошкове кривичног поступка, чија ће висина бити одређена посебним решењем.

Оштећене ББ, ВВ и ГГ упућене су на парнични поступак ради остваривања имовинско-правних захтева.

На основу члана 85. КЗ, према окривљеном је изречена мера безбедности забране вршења позива, делатности и дужности, те му је забрањено вршење позива професора у школи у трајању од пет година од дана правноснажности пресуде, те је одређено да се време проведено у затвору не урачунава у време трајања ове мере.

Ставом два исте пресуде, према окривљеном је одбијена оптужба да је извршио пет кривичних дела недозвољене полне радње из члана 182. став 3. у вези става 1. у вези члана 181. став 2. КЗ, на штету оштећених, тада малолетних ДД, ЋЋ, ЕЕ, ЖЖ и ЗЗ.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 бр.107/2025 од 01.04.2025. године, одбијене су као неосноване жалбе јавног тужиоца Основног јавног тужилаштва у Неготину, те окривљеног АА и његовог браниоца – адвоката Драгана Михајловића, а пресуда Основног суда у Неготину К бр.94/20 од 13.09.2024. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног АА – адвокат Предраг Томовић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и преиначи побијане пресуде, тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да преиначи побијане пресуде, тако што ће радње окривљеног преквалификовати на кривично дело из члана 182а став 1. КЗ, те одмерити адекватну кривичну санкцију, или да укине другостепену одлуку и предмет врати Апелационом суду у Нишу на поновни поступак и одлучивање;

- бранилац окривљеног АА – адвокат Драган Михајловић, због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине другостепену пресуду и предмет врати Апелационом суду у Нишу на поновно суђење пред потпуно измењеним већем или да преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе или донети одбијајућу пресуду због застарелости кривичног гоњења, уз истовремени захтев да се извршење правноснажне пресуде одложи.

Врховни суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховном јавном тужилаштву, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, и у седници већа, коју је одржао без обавештавања Врховног јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода изложених у захтеву нашао:

Захтеви су неосновани у делу којем се односе на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, док су у осталом делу недозвољени.

Неосновано браниоци окривљеног указују да су нижестепене пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП.

С тим у вези, и у једном и у другом захтеву браниоци окривљеног наводе да радње због којих је окривљени АА оглашен кривим не представљају кривично дело недозвољене полне радње из члана 182. став 3. у вези става 1. у вези члана 181. став 2. КЗ јер у конкретном случају недостају битни елементи предметног кривичног дела. Према наводима захтева браниоца Драгана Михајловића, у конкретном случају не постоји „libidinosna namera“ окривљеног као извршиоца кривичног дела, јер у току поступка није доказано да је окривљени предметне радње извршио у циљу задовољења полног нагона, док бранилац Предраг Томовић у поднетом захтеву наводи да задовољење полног нагона није елемент дела који се претпоставља, већ мора бити несумњиво утврђен у току поступка, па недостатак овог елемента предметне радње не чини кривичним делом.

Поред тога, у оба захтева се истиче да окривљени кривична дела није извршио на нарочито понижавајући начин, због чега се, према наводима захтева браниоца Драгана Михајловића у радњама окривљеног евентуално стичу битни елементи кривичног дела из члана 182. став 1. и 2. КЗ, а према наводима захтева браниоца Предрага Томовића у конкретном случају се евентуално ради о кривичном делу полно узнемиравање из члана 182а КЗ, а не о кривичном делу недозвољене полне радње из члана 182. став 3. у вези става 1. у вези члана 181. став 2. КЗ, због ког је окривљени оглашен кривим.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Врховни суд није прихватио као основане, из следећих разлога:

Одредбом члана 182. став 1. Кривичног законика прописано је да ко под условима из члана 178. став 1. и 2, члана 179. став 1. и члана 181. став 1. и 2. Законика, изврши неку другу полну радњу, казниће се новчаном казном или затвором до три године. Ставом 3. истог члана прописано је да, ако је услед дела из става 1. и 2. наступила тешка телесна повреда лица према којем је дело извршено, или ако је дело извршено до стране више лица, или на нарочито свиреп или нарочито понижавајући начин, учинилац ће се казнити затвором од две до 10 година.

Према одредби члана 181. став 2. КЗ, наставник, васпитач, старалац, усвојилац, родитељ, очух, маћиха или друго лице, које злоупотребом свог положаја или овлашћења изврши обљубу или са њом изједначи чин са малолетником који му је поверен ради учења, васпитавања, старања или неге, казниће се затвором од једне до десет година.

Према изреци правноснажне пресуде, окривљени је у време и на месту ближе описаном у изреци, поступајући са директним умишљајем, у урачунљивом стању, при чему је знао да је његово дело забрањено, злоупотребом свог положаја наставника над

оштећенима, тада малолетнима ББ и ВВ, те ГГ, које су му поверене ради учења и васпитања, у школи извршио полне радње на нарочито понижавајућ начин, тако што је за време часа информатике и рачунарства у школи, у циљу задовољавања свог полног нагона над оштећенима извршио полне радње ближе описане у изреци пресуде (поред осталог, додирујући својом руком поменуте оштећене у пределу дојке), а којом приликом су оштећене биле изложене погледима других ђака у одељењу, што је код њих стварало осећај омаловажавања личности, стид и нелагодност, при чему је био свестан свог дела и хтео његово извршење, а знао је да је његово дело забрањено.

Полазећи од наведеног и цитираних законских одредаба, по оцени Врховног суда, из изреке побијане првостепене пресуде јасно произилазе сва субјективна и објективна обележја бића кривичног дела недозвољене полне радње из члана 182. став 3. у вези става 1. КЗ у вези члана 181. став 2. КЗ, због ког је окривљени оглашен кривим, а не битна обележја кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а КЗ, како се то неосновнао истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца Предрага Томовића, нити битни елементи кривичног дела из члана 182. став 1. и 2. КЗ, како се то наводи у захтеву браниоца Драгана Михајловића.

Бранилац Драган Михајловић у поднетом захтеву истиче и да се у конкретном случају ради о продуженом кривичном делу у смислу члана 61. став 1. КЗ, јер се ради о истоврсности кривичних дела, коришћењу исте ситуације, те о радњама које су извршене на једном месту, односно простору. Међутим, без обзира на чињеницу да се у конкретном случају ради о коришћењу исте ситуације и да је окривљени инкриминисане радње извршио на једном месту, односно простору, у овој ситуацији се не може говорити о продуженом кривичном делу у смислу члана 61. став 1. КЗ, имајући у виду различитост оштећених, односно чињеницу да је окривљени инкриминисане радње извршио према три малолетне оштећене. Стога конструкција продуженог кривичног дела у конкретном случају није могућа, већ је у питању стицај кривичних дела, па су наводи захтева и у овом делу оцењени неоснованим.

Из наведених разлога, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног, у делу у којем се указује да су нижестепене пресуде донете уз повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, одбијени су као неосновани.

У осталом делу, исти захтеви су одбачени као недозвољени.

Наиме, бранилац Предраг Томовић у осталом делу указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, истицањем да нижестепени судови нису образложили закључак да је окривљени поступао у циљу задовољавања свог полног нагона, и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа, односно повреду одредаба члана 440. ЗКП, док бранилац Драган Михајловић истиче повреду одредаба члана 125. ЗКП, повреду одредаба члана 462. ЗКП указивањем да првостепени суд у поновном поступку није поступио по упутствима другостепеног суда, те на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, истицањем да је у конкретном случају суд био непрописно састављен. Исти бранилац истиче и повреду одредаба члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривично правној заштити малолетних лица, те повреду закона из члана 439. тачка 4) ЗКП.

Како све наведене повреде не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљенима преко бранилаца, то је Врховни суд захтеве за заштиту законитости бранилаца окривљеног АА – адвоката Предрага Томовића и адвоката Драгана Михајловића у овом делу одбацио као недозвољене.

Са свега изложеног, а на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, у делу у којем су захтеви одбијени као неосновани, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем су захтеви одбачени као недозвољени, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправака
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић